

Nr 4.

Uppläst och godkänd i Första kammaren den 30 maj 1913.
» » » i Andra kammaren den 30 maj 1913.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående regleringen av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel, omfattande anslagen till lantförsvarsdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden nr 4, 100 och 108 samt memorial nr 34 och 138.)

Till Konungen.

I avseende å regleringen av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel, innefattande anslagen till lantförsvarsdepartementet, får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Departementet.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari innevarande år avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har, under åberopande av det propositionen bilagda statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, Eders Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 14 saml. 4 häft. (Nr 4).

i punkten 1 föreslagit Riksdagen att medgiva *dels* att till arvode åt en extra föredragande och en amanuens i lantförsvarsdepartementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli må under år 1914 av tillgängliga medel utbetalas ett belopp av 9,000 kronor för år räknat att ersättas från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar, *dels ock* att till amanuenser, vikariatsersättningar, extra vaktmästarebiträde, renskrivning m. m. vid kansliexpeditionen må under år 1913 och 1914 utöver i staten upptaget belopp av tillgängliga medel utbetalas ett belopp av 4,500 kronor för år räknat att likaledes ersättas från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar.

Då Riksdagen icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, har Riksdagen medgivit,

dels att till arvode åt en extra föredragande och en amanuens i lantförsvarsdepartementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli må under år 1914 av tillgängliga medel utbetalas ett belopp av 9,000 kronor för år räknat att ersättas från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar;

dels ock att till amanuenser, vikariatsersättningar, extra vaktmästarebiträde, renskrivning m. m. vid kansliexpeditionen må under åren 1913 och 1914 utöver i staten upptaget belopp av tillgängliga medel utbetalas ett belopp av 4,500 kronor för år räknat att likaledes ersättas från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar.

Provisorisk löneroglering för befattningshavare i lantförsvarsdepartementet.

2:o) Under punkt 2 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till provisorisk löneroglering för befattningshavare i lantförsvarsdepartementet, i enlighet med av chefen för justitiedepartementet under andra huvudtiteln förordade grunder och villkor, å extra stat för år 1914 anvisa ett förslagsanslag av 8,070 kronor, därav högst 175 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit, har Riksdagen till provisorisk löneroglering för befattningshavare i lantförsvarsdepartementet, i enlighet med av chefen för justitiedepartementet under andra huvudtiteln förordade grunder och villkor, å extra stat för år 1914 anvisat ett förslagsanslag av 8,070 kronor, därav högst 175 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. för departementet med dess kommandoexpedition.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 3 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen att öka anslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m. för departementet med dess kommandoexpedition, nu 12,952 kronor, med 116 kronor till 13,068 kronor.

Då Eders Kungl. Maj:t rörande detta anslag icke föreslagit annan ändring än som erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen för jämnande av huvudtitelns slutsumma i riksstaten för år 1914 ökat förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m. för departementet med dess kommandoexpedition, nu 12,952 kronor, med 16 kronor till 12,968 kronor.

Generalstabens fast anställda personal.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 6 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen

dels att, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till ny stat för generalstabens fast anställda personal, öka detta anslag, nu 322,815 kronor, med 530 kronor till 323,345 kronor,

dels ock att godkänna följande tillägg till nu gällande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i staten upptagna avlöningsförmånerna för innehavare av civil beställning med lön på stat vid generalstaben, nämligen:

att dylik beställningshavare må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålets behöriga gång, åtnjuta semester: professorn och krigsarkivarien vardera under sex veckor samt vaktmästarna en var under 15 dagar,

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningshavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen,

att vid beräkning av tidpunkten för inträdande av avlöningsförhöjning genom ålderstillägg icke må föras befattningshavare till last den tid, han åtnjutit semester, samt

att, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren, eller när det erfordras för beredande åt honom av semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens

befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänstgöringspenningar, och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp.

Riksdagen har intet att erinra emot att, på sätt Eders Kungl. Maj:t föreslagit, professorn vid generalstaben och krigsarkivarien genom tillägg till gällande avlöningsvillkor uttryckligen tillerkännas semester samt att i samband därmed staten för generalstaben ökas med 350 kronor för vikariatsersättning.

Vid 1912 års Riksdag föreslog Eders Kungl. Maj:t, att vaktmästarna vid åtskilliga ämbetsverk och överdomstolar måtte årligen, i den mån sådant kunde ske utan hinder för göromålsens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar, och godkände Riksdagen vad Eders Kungl. Maj:t i ämnet föreslagit. Riksdagen sade sig dock förutsätta att, såsom jämväl ställts i utsikt, i ämbetsverk, där flere än en vaktmästare funnes och göromålen under viss del av året vore av väsentligt mindre omfattning än eljest, i allmänhet så ordnades beträffande semester för vaktmästare och med dem likställda statstjänare, att särskild vikarie för den semesterledige ej behövde förordnas.

I nära anslutning till nyssnämnda beslut har Eders Kungl. Maj:t nu under fjärde, femte, sjätte och åttonde huvudtitlarna föreslagit, att enahanda förmån måtte beredas vaktmästarna eller andra därmed jämförliga ordinarie befattningshavare vid följande statsinstitutioner nämligen: under *lantförsvarsdepartementet*: generalstaben och artilleristaben; under *sjöförsvarsdepartementet*: marininstaben, marinintendenturkåren och flottans pensionskassa; under *civildepartementet*: länsstyrelserna och statsmedicinska anstalten; samt under *ecklesiastikdepartementet*: landsarkiven med undantag av arkivdepån i Visby, universiteten i Uppsala och Lund, karolinska institutet, tandläkareinstitutet och folkskollärarnas pensionsinrättning.

Riksdagen, som nu endast har att yttra sig om anslag under fjärde huvudtiteln, får, under åberopande av vad Riksdagen i sin skrivelse nr 6 angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjätte huvudtitel anför i detta ämne, meddela, att Riksdagen icke har något att erinra emot att semester på de av Eders Kungl. Maj:t föreslagna grunder beredes vaktmästarna vid generalstaben och artilleristaben. I detta sammanhang anser sig Riksdagen böra hänvisa till Riksdagens ovannämnda

uttalande i fråga om anordningar för undvikande av förordnande av särskild vikarie för semesterledig vaktmästare.

I det av Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget till stat för generalstabens fast anställda personal förekommer i anmärkningen 6 en föreskrift i fråga om vikariat för förste vaktmästare. Denna föreskrift avviker till sin ordalydelse i någon mån från propositionen; och har Riksdagen vidtagit rättelse härutinnan i den stat, som bifogas denna skrivelse (se bilaga).

På grund av vad Riksdagen nu anført har Riksdagen

dels med godkännande av vid denna skrivelse fogad stat för generalstabens fast anställda personal (se bilaga) ökat detta anslag, nu 322,815 kronor, med 530 kronor till 323,345 kronor,

dels ock godkänt följande tillägg till nu gällande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i staten upptagna avlöningsförmånerna för innehavare av civil beställning med lön på stat vid generalstabens, nämligen:

att dylik beställningshavare må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester: professorn och krigsarkivarien vardera under sex veckor samt vaktmästarna en var under 15 dagar,

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningshavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen,

att vid beräkning av tidpunkten för inträdande av avlöningsförhöjning genom ålderstillägg icke må föras befattningshavare till last den tid, han åtnjutit semester, samt

att, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren, eller när det erfordras för beredande åt honom av semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänstgöringspenningar, och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp.

Artilleristaben.

5:o) Under hänvisning till vad Riksdagen ovan i punkt 4:o anført i fråga om semester åt vaktmästare får Riksdagen anmäla, att Riksdagen,

med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t i punkt 8 av fjärde huvudtiteln föreslagit, godkänt följande tillägg till nu gällande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de för vaktmästaren i staten för artilleristaben upptagna löneförmåner, nämligen:

att vaktmästaren må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålen behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar, att tjänstgöringspenningar få av vaktmästaren uppbäras under den tid, han åtnjuter semester, samt

att vid beräkning av tidpunkten för inträdande av avlöningsförhöjning genom ålderstillägg icke må föras vaktmästaren till last den tid, han åtnjuter semester.

Kommendantsstaten.

6:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t i punkt 9 av denna huvudtitel föreslagit har Riksdagen med godkännande av det vid statsrådsprotokollet över lantförsvärenden den 14 januari 1913 fogade förslag till ny stat för kommendantsstaten (bil. nr 2) *minskat* anslaget till kommendantsstaten, nu 65,733 kronor, med 900 kronor till 64,833 kronor.

Krigshögskolor.

7:o) I punkt 10 av fjärde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att med godkännande av det vid ovannämnda statsrådsprotokoll fogade förslag till ny stat för krigshögskolan (se bil. 3) *öka* anslaget till krigshögskolor, nu 96,955 kronor, med 5,825 kronor till 102,780 kronor.

Framställningen om ökning av detta anslag är föranledd av krigshögskolans tillämnade inflyttning i nya lokaler. I den föreslagna nya staten för krigshögskolan hava införts två nya poster för utgifter, som bliva gemensamma för krigshögskolan och vissa andra institutioner, som äro avsedda att inrymmas i högskolebyggnaden, nämligen utgifter för byggnadens uppvärmning, för vattenförbrukning, elektrisk ström och städning av gemensamma lokaler, 5,130 kronor, samt arvode åt en maskinist 1,200 kronor, tillhoppa 6,330 kronor. Å andra sidan har krigshögskolans eget expensanslag, nu 3,100 kronor, ansetts kunna i samband därmed minskas med 505 kronor till 2,595 kronor.

Skillnaden mellan nyssnämnda belopp, 505 kronor, och summan av de nya posterna å tillsammans 6,330 kronor utgör 5,825 kronor, varmed Eders Kungl. Maj:t föreslagit att anslaget måtte ökas.

Då Riksdagen icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t i fråga om detta anslag föreslagit, har Riksdagen, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet öfver lantförsvärsärenden den 14 januari 1913 fogade förslag till nya stater för krigshögskolan (bil. nr 3), ökat anslaget till krigshögskolor, nu 96,955 kronor, med 5,825 kronor till 102,780 kronor.

Krigsskola .

8:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 11 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen att, med godkännande av de vid ovannämnda statsrådsprotokoll fogade förslag till nya stater för krigsskolan och reservofficerskurser (se bil. 4 och 5), öka anslaget till krigsskolan, nu 130,165 kronor, med 2,695 kronor till 132,860 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om detta anslag innebär i korthet följande.

Avlöningsförmånerna för den vid krigsskolan anställde bataljonsläkaren skulle regleras enligt fältläkarkårens vid 1911 års Riksdag beslutade omorganisation och i enlighet därmed skulle det arvode om 150 kronor, som nämnde bataljonsläkare hittills uppburit för varje reservofficerskurs såsom gottgörelse för ökade göromål, upphöra. Vidare skulle i staten för krigsskolan uppföras en lärare i stats- och samhällslära med ett arvode om 750 kronor och anslagsposten till biträdande lärare i samma stat höjas med 500 kronor för att möjliggöra anställande av ytterligare en biträdande lärare i krigskonst. Slutligen skulle läkarens rätt att disponera bostad å Karlberg upphöra med rätt för honom att i stället uppbära inkvarteringsbidrag.

Vad den sistnämnda anordningen beträffar förutsätter Riksdagen, att den av läkaren disponerade bostaden å Karlberg kommer att med större fördel för krigsskolan bliva använd av annan befattningshavare därstädes; och har Riksdagen under sådan förutsättning intet att erinra mot förslaget.

Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen alltså, med godkännande av de vid statsrådsprotokollet öfver lantförsvärsärenden den 14 januari 1913 fogade förslag till nya stater för krigsskolan och reservofficerskurser (bil. nr 4 och 5), ökat anslaget till krigsskolan, nu 130,165 kronor, med 2,695 kronor till 132,860 kronor.

Avlöning och rekrytering m. m.

9:o) I punkt 12 av fjärde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

dels att, med godkännande av de vid ovannämnda statsrådsprotokoll fogade förslag till nya stater för truppförband av infanteriet, kavalleriet, artilleriet och trängen samt för fast anställda officerare och underofficerare med vederlikar samt betjänte vid fortifikationen (bil. nr 7—61), *öka* anslaget till avlöning och rekrytering m. m., nu 18,138,587 kronor, med 65,013 kronor till 18,203,600 kronor;

dels medgiva,

att, därest under år 1914 vakans i bataljonsläkarbeställning kommer att inträffa vid något eller några av Svea livgarde, Göta livgarde, Livregementets grenadjärer, Första livgrenadjärregementet, Upplands infanteriregemente, Skaraborgs regemente, Södermanlands regemente, Jönköpings regemente, Dalregementet, Hälsinge regemente, Hallands regemente, Värmlands regemente, Norra skånska infanteriregementet, Södra skånska infanteriregementet, Vaxholms grenadjärregemente, Skånska husarregementet, Positionsartilleriregementet, Svea trängkår eller Skånska trängkåren, beställningen icke tillsättes, utan den nya organisationen tillämpas vid dessa truppförband;

att, därest under år 1914 vakans i bataljonsläkarbeställning kommer att inträffa vid Livregementets husarer eller Kronprinsens husarregemente, beställningen icke tillsättes, men innehavaren av regementsläkarbeställningen bibehålles vid sina innehavande avlöningsförmåner;

att, för den händelse under år 1914 vakans i regementsläkarbeställning kommer att inträffa vid truppförband (med undantag för femskvadronsregemente), där antalet beställningar skall minskas, beställningen tillsättes med avlöning för nye tjänst innehavaren enligt ny stat, därest den nya organisationen kan genomföras, men eljest efter den gamla staten, till dess genom en av bataljonsläkarnas avgång den nya organisationen kan tillämpas vid detta truppförband;

att, därest under år 1914 vakans i regementsläkarbeställning kommer att inträffa vid femskvadronsregemente, beställningen icke tillsättes, utan den nya organisationen tillämpas vid sådant truppförband;

samt att för genomförandet av fältläkarkårens nya organisation, i vad den avser de ordinarie läkarna vid andra truppförband än dem, där läkarbeställningarna, i enlighet med vad förut anförts, redan hava blivit i staterna uppförda enligt förenämnda organisation, må användas i första hand de löner och dagavlöningar, som finnas uppförda i staterna

för läkarbeställningarna vid de truppförband, där sagda beställningar ännu äro uppförda enligt äldre organisation och där vid vakans den nya organisationen får genomföras i överensstämmelse med förut angivna grunder, samt än vidare de medel, som i truppförbandsstaterna uppförts för andra beställningar, men på grund av vakanser i dessa icke komma till användning för desamma;

dels medgiva, att den, som vid ikraftträdandet av den nya staten för artilleriets tygstater innehar beställningen såsom fortmaskinist vid Tingstade, må för åtnjutande av i staten uppförda ålderstillägg vara berättigad att tillgodoräkna sig den tid, han dessförinnan tjänstgjort i beställningen;

dels medgiva, att den, som, när den nya staten för fast anställda officerare och underofficerare med vederlikar samt betjante vid fortifikationen träder i kraft, innehar antingen beställningen såsom fortifikationskassör och redogörare eller beställning såsom fortifikationskassör och förrådsförvaltare, må för åtnjutande av de i nya staten uppförda ålderstillägg vara berättigad att tillgodoräkna sig den tid, han dessförinnan tjänstgjort i någondera av samma beställningar;

dels ock medgiva, att de i infanteritruppförbandens och ingenjörtruppernas stater för år 1914 uppförda avlöningsmedel för sjukvårdsbeställningsmän må under samma år, utan hinder av staternas bestämmelser, användas för avlöning av dylik personal till det antal och de grader, som den vid statsrådsprotokollet fogade tablå (bil. 6.) i fråga om nyss nämnda truppförband utvisar.

I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att till fortifikationens vaktmästare i Karlsborg må, så länge han åtnjuter bostad i slutvärnet å Karlsborg, utgå, för lägenhetens uppvärmning, en årlig extra ersättning av 30 kronor samt att denna ersättning lämpligen bör bestridas av anslaget till arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten.

1912 års Riksdag lämnade föreskrifter om *övergången till fältläkarkårens nya organisation* under år 1913 i mån av inträffade vakanser och bestämde att härför skulle få användas dels avlöningsmedel till vissa vakanta läkarbeställningar å truppförbandens stater, dels ock den del av de till fältläkarstipendiater anslagna medel, som icke användes för sitt egentliga ändamål. Enär dessa medel befunnits otillräckliga för organisationens genomförande i mån av uppkommande vakanser, har Eders Kungl. Maj:t nu för att undanröja detta hinder för en snabbare övergång till den nya ordningen föreslagit, att härför skulle få disponeras dels, såsom förut, besparingar å avlöningsmedel till vissa läkar-

beställningar, dels ock besparingar å andra beställningar å truppförbandens stater.

Då Riksdagen anser det fördelaktigt, att fältläkarkårens omorganisation snart blir genomförd, har Riksdagen icke velat framställa någon erinran mot nyssnämnda förslag.

Sedan befästningarna vid Tingstäde numera blivit fullbordade, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att en *fortmaskinist*, uppförd å staten för artilleriets tygstater, skulle anställas för skötseln av de maskinella anordningarna därstädes. För polisuppsiktens handhavande inom positionen föreslås, att den vid Tingstäde tjänstgörande tygskrivaren skall erhålla uppdrag att mot ett arvode av 200 kronor tillika vara *väbel* inom befästningsområdet, vilket arvode skulle utgå från anslaget till arméns byggnader, mötesfält och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens övningar och materiel.

Enligt Riksdagens mening bör fortmaskinisten, som ständigt befinner sig på platsen, jämväl kunna ombesörja en väbels göromål utan att därför den för denna maskinist beräknade avlöningen, i ett för allt 1,910 kronor för år, skulle behöva höjas. Till denna fråga får Riksdagen återkomma i sitt yttrande i punkt 33:o här nedan om det anslag, varifrån nyssnämnda arvode om 200 kronor enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle utgå.

För *vissa befattningshavare vid fortifikationen* har Eders Kungl. Maj:t föreslagit löneregleringar, nämligen för förrådsvaktmästarna, fortifikationskassören och redogöraren samt fortifikationskassörerna och förrådsförvaltarna, varjämte föreslagits, att förrådsvaktmästarnas antal skulle ökas från 3 till 4.

Häremot har Riksdagen intet att erinra.

Vidkommande det i ovanberörda motion väckta förslaget om årlig ersättning om 30 kronor till *fortifikationens vaktmästare å Karlsborg* för uppvärmande av bostad anser Riksdagen skäl föreligga för att en dylik ersättning i detta särskilda fall må utgå och har därför bifallit motionen. Då emellertid ersättningsbeloppet bör utgå från reservationsanslaget till arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten, får Riksdagen nedan i punkt 26:o återkomma till denna fråga.

Sjukvårdsbeställningarna vid arméns truppförband hava — enligt vad departementschefens utredning giver vid handen — under de senaste åren varit till mycket stort antal vakanta, varjämte det i stor utsträckning lär hava visat sig omöjligt att för dylika befattningar erhålla väl kvalificerade personer. För att förhållandena måtte förbättras har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit provisorisk lönereglering för

nämnda befattningshavare, vartill medel skulle erhållas genom användande av avlöningsmedel vid vakanta sjukvårdsbeställningar.

Riksdagen är emellertid icke övertygad om att det föreslagna provisoriet kommer att medföra de åsyftade fördelarna och har därför ansett sig böra avböja detta förslag, i synnerhet som vissa olägenheter därav icke torde kunna undvikas.

Vad Eders Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit i fråga om detta anslag har icke föranlett någon erinran från Riksdagens sida.

På grund av vad sålunda blivit anfört har Riksdagen

dels med godkännande av de vid statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 14 januari 1913 fogade förslag till nya stater för truppförband av infanteriet, kavalleriet, artilleriet och trängen samt för fast anställda officerare och underofficerare med vederlikar samt betjänte vid fortifikationen (bil. nr 7—61), *ökat* anslaget till avlöning och rekrytering m. m., nu 18,138,587 kronor, med 65,013 kronor till 18,203,600 kronor;

dels medgivit

att, därest under år 1914 vakans i bataljonsläkarbeställning kommer att inträffa vid något eller några av Svea livgarde, Göta livgarde, Livregementets grenadjärer, Första livgrenadjärregementet, Upplands infanteriregemente, Skaraborgs regemente, Södermanlands regemente, Jönköpings regemente, Dalregementet, Hälsinge regemente, Hallands regemente, Värmlands regemente, Norra skånska infanteriregementet, Södra skånska infanteriregementet, Vaxholms grenadjärregemente, Skånska husarregementet, Positionsartilleriregementet, Svea trängkår eller Skånska trängkåren, beställningen icke tillsättes, utan den nya organisationen tillämpas vid dessa truppförband,

att, därest under år 1914 vakans i bataljonsläkarbeställning kommer att inträffa vid Livregementets husarer eller Kronprinsens husarregemente, beställningen icke tillsättes, men innehavaren av regementsläkarbeställningen bibehålles vid sina innehavande avlöningsförmåner.

att, för den händelse under år 1914 vakans i regementsläkarbeställning kommer att inträffa vid truppförband (med undantag för femskvadronsregemente), där antalet beställningar skall minskas, beställningen tillsättes med avlöning för nye tjänst innehavaren enligt ny stat, därest den nya organisationen kan genomföras, men eljest efter den gamla staten, till dess genom en av bataljon äkarnas avgång den nya organisationen kan tillämpas vid detta trup förband,

att, därest under år 1914 vakans i regementsläkarbeställning kommer att inträffa vid femskvadronsregemente, beställningen icke tillsättes, utan den nya organisationen tillämpas id sådant truppförband,

samt att för genomförandet av fältläkarkårens nya organisation, i vad den avser de ordinarie läkarna vid andra truppförband än dem, där läkarbeställningarna, i enlighet med vad förut anförts, redan hava blivit i staterna uppförda enligt förenämnda organisation, må användas i första hand de löner och dagavlöningar, som finnas uppförda i staterna för läkarbeställningarna vid de truppförband, där sagda beställningar ännu äro uppförda enligt äldre organisation och där vid vakans den nya organisationen får genomföras i överensstämmelse med förut angivna grunder, samt än vidare de medel, som i truppförbandsstaterna uppförts för andra beställningar, men på grund av vakanser i dessa icke komma till användning för desamma;

dels medgivit, att den, som vid ikraftträdandet av den nya staten för artilleriets tygstater innehar beställningen såsom fortmaskinist vid Tingstäde, må för åtnjutande av i staten uppförda ålderstillägg vara berättigad att tillgodoräkna sig den tid, han dessförinnan tjänstgjort i beställningen;

dels ock medgivit, att den, som, när den nya staten för fast anställda officerare och underofficerare med vederlikar samt betjänte vid fortifikationen träder i kraft, innehar antingen beställningen såsom fortifikationskassör och redogörare eller beställning såsom fortifikationskassör och förrådsförvaltare, må för åtnjutande av de i nya staten uppförda ålderstillägg vara berättigad att tillgodoräkna sig den tid, han dessförinnan tjänstgjort i någondera av samma beställningar.

Däremot har Riksdagen icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag därom att de i infanteritruppförbandens och ingenjörtruppernas stater för år 1914 uppförda avlöningsmedel för sjukvårdsbeställningsmän må under samma år, utan binder av staternas bestämmelser, användas för avlöning av dylik personal till det antal och de grader, som den vid statsrådsprotokollet fogade tablå i fråga om nyss nämnda truppförband utvisar.

Ökad avlöning för de till tjänståldern äldsta bataljonsläkarna och bataljonsveterinärerna.

10:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t i punkt 13 av denna huvudtitel föreslagit har Riksdagen *minskat* anslaget till ökad avlöning för de till tjänståldern äldsta bataljonsläkarna och bataljonsveterinärerna, nu 77,406 kronor, med 9,117 kronor till 68,289 kronor.

Avlöning till extra bataljonsläkare.

11:o) I punkt 14 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen *dels* att öka anslaget till avlöning till extra bataljonsläkare, nu 24,000 kronor, med 12,000 kronor till 36,000 kronor, *dels ock* att såsom tillägg till det vid 1911 års riksdag fattade beslutet rörande avlöningsförmånerna för extra bataljonsläkare medgiva, att den, som redan utnämnts eller framdeles kommer att utnämnas till sådan beställning, skall i avseende å rätten att åtnjuta ålderstillägg äga tillgodoräkna sig jämväl den tid, han dessförinnan innehaft beställning såsom bataljonsläkare på stat vid armén.

Med den begärda anslagsökningen avses att i enlighet med för 1911 års Riksdag framlagd plan öka antalet extra bataljonsläkare från 12 till 18.

Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har Riksdagen *dels ökat* anslaget till avlöning till extra bataljonsläkare, nu 24,000 kronor, med 12,000 kronor till 36,000 kronor; *dels ock* såsom tillägg till det vid 1911 års riksdag fattade beslutet rörande avlöningsförmånerna för extra bataljonsläkare medgivit, att den, som redan utnämnts eller framdeles kommer att utnämnas till sådan beställning, skall i avseende å rätten att åtnjuta ålderstillägg äga tillgodoräkna sig jämväl den tid, han dessförinnan innehaft beställning såsom bataljonsläkare på stat vid armén.

Tillfällig löneförbättring åt vissa yngre bataljonsläkare.

12:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t i punkt 15 av denna huvudtitel föreslagit har Riksdagen till tillfällig löneförbättring (extra lönetillägg) åt högst 4 yngre bataljonsläkare såsom extra anslag för år 1914 anvisat förslagsvis 2,000 kronor, att utgå med 500 kronor till envar under förutsättning, att han icke åtnjuter löneförmåner enligt den nya organisationen för fältläkarkåren och att han fullgör minst 50 dagars årlig tjänstgöring under bevaringsrekrytskola vid vederbörligt truppförband.

Extra lönetillägg för en del betjänte.

13:o) Då Riksdagen icke haft något att erinra emot vad Eders Kungl. Maj:t i punkt 16 av denna huvudtitel föreslagit, har Riksdagen

i likhet med vad under föregående år ägt rum till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 14 januari 1913 angivna grunder, av extra lönetillägg för innevarande år åt vissa be-tjante, som åtnjuta avlöning från fjärde huvudtiteln medel, å extra stat för år 1914 såsom förslagsanslag anvisat ett belopp av 285 kronor.

Ersättning åt vissa löntagare i följd av arméns omorganisation.

14:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i punkt 17 av fjärde huvudtiteln framställda förslag har Riksdagen *minskat* anslaget till ersättning åt vissa löntagare i följd av arméns omorganisation, nu 10,982 kronor, med 1,060 kronor till 9,922 kronor.

Dagavlöningsstillägg åt indelt manskap.

15:o) I punkt 18 av fjärde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för utbetalande av tillägg till dagavlönning åt indelt manskap med 2 kronor till korpral, vicekorpral och menig beställningsman samt 2 kronor 10 öre till annan menig för tjänstgöring i egenskap av underbefäl, instruktör eller beställningsman vid skolor och övningar utom vanliga repetitionsövningar å extra stat för år 1914 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

Emot Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om detta anslag har Riksdagen icke haft något att erinra.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen för utbetalande av tillägg till dagavlönning åt indelt manskap med 2 kronor till korpral, vicekorpral och menig beställningsman samt 2 kronor 10 öre till annan menig för tjänstgöring i egenskap av underbefäl, instruktör eller beställningsman vid skolor och övningar utom vanliga repetitionsövningar å extra stat för år 1914 anvisat ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

Hyra, expenser m. m. vid truppförbanden.

16:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t i punkt 19 av denna huvudtitel föreslagit har Riksdagen *minskat* anslaget till hyra, expenser m. m. vid truppförbanden, nu 125,200 kronor, med 2,000 kronor till 123,200 kronor.

De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning m. m.

17:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 20 av fjärde huvudtiteln föreslagit Riksdagen att, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till ny stat för rullföringsområdesbefälhavarna med biträden å fastlandet, öka anslaget till de värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning m. m., nu 2,660,038 kronor, med i jämnt krontal 145,475 kronor till 2,805,513 kronor.

Eders Kungl. Maj:t föreslår i fråga om detta anslag, att ersättningen åt de sex rullföringsbiträdena inom Stockholms stads rullföringsområde höjes med 1 krona 50 öre om dagen, vilket skulle föranleda en ökning av slutsumman å staten för rullföringsområdesbefälhavarna med biträden å fastlandet med 3,285 kronor. Vidare avses, att utgiftsposten: färdkostnader skulle minskas med 145,000 kronor, men utgiftsposten: mönstringskostnader m. m. ökas med samma belopp. Därjämte hava utgifterna för penningbidrag och penningtillskott åt de värnpliktiga beräknats med ledning av senare uppgifter om antalet av de värnpliktigas tjänstgöringsdagar.

Enligt vad Riksdagen försport, hänföras under benämningen: mönstringskostnader m. m. jämväl kostnader för inskrivningsförrättningarna vid vårmönstringarna för inskrivning; och torde dessa senare utgifter utgöra den jämförelsevis största delen av totalkostnaden under ifrågasvarande rubrik. Riksdagen förmodar, att detta möjligen kan förklara det av departementschefen anmärkta förhållandet, att utgifterna under nyssnämnda rubrik varit i stigande. Slutligen har Riksdagen funnit det anmärkningsvärt, att från utgiftsposten: mönstringskostnader m. m. beräknats utgå expenser till belopp av minst 10,000 kronor utan att närmare angivits, av vilken natur dessa expenser äro.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har Riksdagen, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet över lantförvarsärenden den 14 januari 1913 fogade förslag till ny stat för rullföringsområdesbefälhavarna med biträden å fastlandet (bil. nr 64), ökat anslaget till de värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning m. m., nu 2,660,038 kronor, med 145,475 kronor till 2,805,513 kronor.

Ersättning för rustning och rotering.

18:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 21 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen, har Riksdagen minskat anslaget till ersättning för rustning och rotering, nu 770,000 kronor, med 70,000 kronor till 700,000 kronor.

Intendenturkåren.

19:o) I punkt 22 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till ny stat för intendenturkåren, öka detta anslag, nu 679,380 kronor, med, i jämnt krontal, 5,179 kronor till 684,559 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om detta anslag innebär i korthet följande. I likhet med vad 1912 års Riksdag beslöt, skulle en underintendentsbeställning uppflyttas till intendentsbeställning av 2:dra klassen. Vidare skulle i anledning av förestående kasernering av Skaraborgs och Bohusläns regementen vaktmästarbeställningarna vid dessa indragas. På grund därav att intendenturförrådet i Boden inom kort träder i verksamhet, skulle slutligen å intendenturkårens stat uppföras ytterligare en fältintendentsbeställning av andra graden, avsedd för fästningsintendenten i Boden.

Dessa Eders Kungl. Maj:ts förslag och den därav påkallade förändringen av förevarande anslags belopp har Riksdagen godkänt.

Riksdagen får sålunda anmäla, att Riksdagen, med godkännande av det vid statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 14 januari 1913 fogade förslag till ny stat för intendenturkåren, *ökat* anslaget till intendenturkåren, nu 679,380 kronor, med 5,179 kronor till 684,559 kronor.

Ålderstillägg.

20:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t i punkt 23 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen, har Riksdagen *ökat* anslaget till ålderstillägg, nu 85,300 kronor, med 8,300 kronor till 93,600 kronor.

Arméns mathållning.

21:o) Under punkt 24 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att öka anslaget till arméns mathållning, nu 6,929,292 kronor, med, i jämnt tal, 237,320 kronor till 7,166,612 kronor.

Riksdagen får härmed anmäla, att Riksdagen *ökat* anslaget till arméns mathållning, nu 6,929,292 kronor, med 237,320 kronor till 7,166,612 kronor.

Furagering av arméns hästar.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 25 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen att öka anslaget till furagering av arméns hästar, nu 3,292,176 kronor, med, i jämnt tal, 61,564 kronor till 3,353,740 kronor.

Riksdagen har med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag ökat anslaget till furagering av arméns hästar, nu 3,292,176 kronor, med 61,564 kronor till 3,353,740 kronor.

Arméns munderingsutrustning.

23:o) I punkt 26 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att öka anslaget till arméns munderingsutrustning, nu 4,015,020 kronor, med, i jämnt tal, 137,170 kronor till 4,152,190 kronor.

Riksdagen får härmed anmäla, att Riksdagen ökat anslaget till arméns munderingsutrustning, nu 4,015,020 kronor, med 137,170 kronor till 4,152,190 kronor.

Anskaffning av nya uniformer för armén.

24:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 27 av denna huvudtitel föreslagit har Riksdagen av det för anskaffning av nya uniformer för armén beviljade anslag, 6,000,000 kronor, å extra stat för år 1914 anvisat 400,000 kronor.

Arméns diverse intendenturbehov.

25:o) Under punkt 28 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att öka anslaget för arméns diverse intendenturbehov, nu 692,152 kronor, med, i jämnt krontal, 24,509 kronor till 716,661 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får härmed anmäla, att Riksdagen ökat anslaget till arméns diverse intendenturbehov, nu 692,152 kronor, med 24,509 kronor till 716,661 kronor.

Arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten.

26:o) I punkt 29 av fjärde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att öka anslaget till arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten, nu 1,759,010 kronor, med i jämnt krontal 50,613 kronor till 1,809,623 kronor.

I en inom Andra kammaren väckt motion har herr F. W. Thorsson föreslagit, att Riksdagen måtte medgiva, att till fortifikationens vaktmästare i Karlsborg må, så länge han åtnjuter bostad i slutvärnet å Karlsborg, utgå, för lägenhetens uppvärmning, en årlig extra ersättning av 30 kronor, samt att denna ersättning lämpligen bör bestridas av anslaget till arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten.

Vidare har herr E. Liljedahl i en inom Andra kammaren väckt motion föreslagit, att Riksdagen måtte för år 1914 bevilja ett anslag av 3,600 kronor att lika fördelas mellan arméns under nämnda år icke kasernerade regementen till bekostande av eldning och belysning i officerarnas och underofficerarnas samlings- och mässlokaler efter samma grunder som de, vilka gälla för de kasernerade regementena.

I en likaledes inom Andra kammaren väckt motion har herr C. Vahlquist föreslagit, att Riksdagen ville medgiva:

att i samtliga de av arméns officerare, underofficerare och manskap använda mäss- och samlingslokaler, vilka äro inrymda uti kronan ej tillhöriga byggnader, eldning, belysning och vattenförbrukning må av statsmedel bekostas i enlighet med de grunder, som angivits i Kungl. Maj:ts brev den 7 juli 1911 angående bestridande av enahanda kostnader i mäss- och samlingslokaler, inrymda i kronans etablissemang, samt

att härför öka anslaget till arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten med 5,000 kronor.

Riksdagen har redan i punkt 9:o) här ovan förklarat sig anse skäl föreligga för att den i herr Thorssons motion ifrågasatta ersättningen till fortifikationens vaktmästare å Karlsborg må i detta särskilda fall beviljas.

I likhet med motionärerna herrar Liljedahl och Vahlquist finner Riksdagen det vara billigt, att officers- och underofficerskårerna vid de regementen, vilka ännu icke kasernerats, bliva befriade från skyldigheten att bekosta eldning, belysning och vattenförbrukning i sina samlings- och mässlokaler.

De bidrag av statsmedel, som för ändamålet böra utgå, synas Riksdagen lämpligen kunna bestämmas till högst 400 kronor för varje

regemente, som härvid kommer i fråga, utgörande således tillhoppa högst 3,600 kronor. I anseende därtill att dessa utgifter bliva av mera tillfällig natur torde ifrågavarande anslag, som är ett reservationsanslag, icke böra av denna anledning höjas, i synnerhet som besparingarna å detsamma för närvarande uppgå till avsevärda belopp.

På grund av det nu anförda och då Riksdagen icke haft något att erinra emot vad Eders Kungl. Maj:t under denna punkt föreslagit, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen

dels med bifall till herr Thorssons ovanberörda motion medgivit att till fortifikationens vaktmästare i Karlsborg må, så länge han åtnjuter bostad i slutvärnet å Karlsborg utgå, för lägenhetens uppvärmning, en årlig extra ersättning av 30 kronor;

dels i anledning av herr E. Liljedahls och herr C. Vahlquists ovan nämnda motioner medgivit, att till bekostande av eldning, belysning och vattenförbrukning i samtliga de av arméns officerare, underofficerare och manskap använda mäss- och samlingslokaler, vilka äro inrymda uti kronan ej tillhöriga byggnader, må i enlighet med de grunder, som angivits i Kungl. Maj:ts brev den 7 juli 1911 angående bestridande av motsvarande kostnader i mäss- och samlingslokaler inrymda i kronans etablissemang från och med år 1914 av statsmedel utgå ett bidrag av högst 400 kronor årligen till varje icke kasernerat regemente;

dels ock med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ovanberörda förslag ökat anslaget till arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten, nu 1,759,010 kronor, med 50,613 kronor till 1,809,623 kronor.

Inköp av inventarier i nya kasernetablissemang.

27:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för inköp av inventarier i nya kasernetablissemang å extra stat för år 1914 anvisat ett anslag av 106,039 kronor.

Anskaffning av skidor m. m.

28:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 31 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen att för anskaffning av skidor m. m. å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 273,800 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav under år 1913 av omhänderhavande medel förskjuta 150,000 kronor för att sedermera ersättas av vad som anvisats.

Det har syntts Riksdagen som om vissa i arméförvaltningens framställning i detta ärende förekommande upplysningar rörande denna och nästföljande anslagsfråga knappast bort bliva offentliga utan med större fördel kunnat lämnas i handlingar, som av Eders Kungl. Maj:t hållits Riksdagens vederbörande utskott tillhanda.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har Riksdagen för anskaffning av skidor m. m. å extra stat för år 1914 anvisat ett anslag av 273,800 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav under år 1913 av omhänderhavande medel förskjuta 150,000 kronor för att sedermera ersättas av vad som anvisats.

Anskaffning av pälsar.

29:o) I punkt 32 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för anskaffning av pälsar å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 390,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav under år 1913 av omhänderhavande medel förskjuta 200,000 kronor för att sedermera ersättas av förevarande anslag.

Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, har Riksdagen för anskaffning av pälsar å extra stat för år 1914 anvisat ett anslag av 390,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att därav under år 1913 av omhänderhavande medel förskjuta 200,000 kronor för att sedermera ersättas av förevarande anslag.

Flyttningshjälp.

30:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till Riksdagens yttrande i punkt 53:o) i denna skrivelse får Riksdagen anmäla, att Riksdagen i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppfört ett nytt ordinarie anslag å 12,000 kronor, benämnt »flyttningshjälp, förslagsanslag».

Anskaffning av nya eldhandvapen.

31:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkten 34 av denna huvudtitel föreslagit, har Riksdagen av det utav 1911 års Riksdag för fortsatt anskaffning av nya eldhandvapen för armén beviljade anslaget, 1,200,000 kronor, å extra stat för år 1914 anvisat återstoden, 500,000 kronor.

Anskaffning av ny fältartillerimateriel.

32:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkten 35 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen att utav det av 1909 års Riksdag till anskaffning av ny fältartillerimateriel beviljade anslaget, 3,000,000 kronor, å extra stat för år 1914 anvisa 380,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att av omhänderhavande medel under år 1913 förskjuta sist nämnda belopp för att sedermera ersättas av vad som sålunda anvisats.

Riksdagen får härmed anmäla, att Riksdagen utav det av 1909 års Riksdag till anskaffning av ny fältartillerimateriel beviljade anslaget, 3,000,000 kronor, å extra stat för år 1914 anvisat 380,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att av omhänderhavande medel under år 1913 förskjuta sist nämnda belopp för att sedermera ersättas av vad som sålunda anvisats.

Arméns byggnader, mötesfält och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens övningar och materiel.

33:o) Under punkt 36 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att öka anslaget till arméns byggnader, mötesfält och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens övningar och materiel, nu 1,279,390 kronor, med 20,550 kronor till 1,299,940 kronor.

Jämlikt för Riksdagen framlagda beräkningar och den av Eders Kungl. Maj:t fastställda staten för anslaget för år 1913 är anslaget fördelat sålunda:

<i>Tit. I.</i>	Lantförsvarets under arméförvaltningens fortifikationsdepartements vård och uppsikt ställda fastigheter.....	kronor	1,038,000: —
<i>Tit. II.</i>	Kommandantskapsutgifter	»	97,640: —
<i>Tit. III.</i>	Fortifikationens övningar.....	»	93,750: —
<i>Tit. IV.</i>	Fortifikationens materiel	»	50,000: —
			<hr/>
		Summa kronor	1,279,390: —

Enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle följande utgiftsposter tillkomma nämligen:

under Tit. II:

arvode till den vid Tingstäde tjänstgörande tygskrivaren för handhavande av väbelsgöromålen	kronor	200: —
kostnaden för befästningarnas vid Tingstäde drift och skötsel	»	1,600: —

under Tit. III:

övningar med den för Bodens fästning avsedda ballongutrustningen	»	9,000: —
--	---	----------

samt *under Tit. IV:*

höjning av anslaget till underhåll av materielen vid den strålkastaravdelning, vartill 1912 års Riksdag anvisade medel	»	750: —
höjning av anslaget till underhåll av vinterutrustning för ingenjörtrupperna	»	1,500: —
underhåll av materiel för en ballongavdelning vid Bodens ingenjörkår	»	6,000: —
till underhåll av materiel för en tredje strålkastaravdelning i Boden	»	1,500: —

Summa ökning kronor 20,550: —

Emot vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har Riksdagen icke haft annat att erinra än att, i enlighet med vad Riksdagen ovan i punkt 9:o uttalat, väbelsgöromålen vid Tingstäde synas kunna utan särskilt arvode överlämnas åt den därstädes anställda fortmaskinisten, på grund varav den ovan först upptagna utgiftsposten å 200 kronor bör ur anslagsberäkningen utgå. Anslaget bör sålunda enligt Riksdagens mening ökas med 20,350 kronor till 1,299,740 kronor.

På grund av vad sålunda anförts, har Riksdagen *ökat* anslaget till arméns byggnader, mötesfält och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens övningar och materiel, nu 1,279,390 kronor, med 20,350 kronor till 1,299,740 kronor.

Kasernbyggnader.

34:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 37 av denna huvudtitel föreslagit har Riksdagen utav det av 1906 års Riks-

dag till uppförande av kasernetablissemang för femton infanteriregementen beviljade anslaget, 21,744,000 kronor, å extra stat för år 1914 anvisat 1,000,000 kronor.

Anskaffande av ingenjörmateriel m. m. för Bodens ingenjörkår.

35:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom i punkt 38 av denna huvudtitel gjorda framställning har Riksdagen av det för anskaffande av ingenjörmateriel m. m. för Bodens ingenjörkår beviljade anslaget, 117,000 kronor, å extra stat för år 1914 anvisat återstoden, 50,000 kronor.

Anskaffning av vinterutrustning för ingenjörtrupperna m. m.

36:o) Då Riksdagen icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 39 av denna huvudtitel föreslagit, har Riksdagen av det för anskaffning av vinterutrustning för ingenjörtrupperna m. m. beviljade anslaget, 103,000 kronor, å extra stat för år 1914 anvisat återstoden, 50,000 kronor.

Komplettering av fältingenjör- och krigsbromaterielen vid Svea och Göta ingenjörkårer.

37:o) Under punkt 40 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för komplettering av fältingenjör- och krigsbromaterielen vid Svea och Göta ingenjörkårer bevilja ett anslag av 152,000 kronor och härav å extra stat för år 1914 anvisa 70,000 kronor.

Riksdagen har genom sitt vederbörande utskott tagit del av de av departementschefen å sid. 167 i statsrådsprotokollet åberopade handlingar, och då Riksdagen icke funnit något att erinra mot den gjorda framställningen, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen för komplettering av fältingenjör- och krigsbromaterielen vid Svea och Göta ingenjörkårer beviljat ett anslag av 152,000 kronor och härav å extra stat för år 1914 anvisat 70,000 kronor.

Anordnande av mässlokaler vid vissa truppförband.

38:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkten 41 av denna huvudtitel föreslagit, har Riksdagen för anordnande av mässlokaler vid Norrlands trängkår och Karlskrona grenadjärregemente å extra stat för år 1914 anvisat ett anslag av 39,500 kronor, därav 22,500 kronor må användas i avseende på det förra och 17,000 kronor i avseende på det senare truppförbandet.

Anläggning av en elektrisk kraftstation i Boden m. m.

39:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkten 42 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen att till anläggning av en elektrisk kraftstation i Boden m. m. bevilja ett anslag av 200,000 kronor samt härav å extra stat för år 1914 anvisa 100,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att av omhänderhavande medel under år 1913 förskjuta högst sistnämnda belopp för att sedermera ersättas av vad som sålunda anvisats.

Det synes Riksdagen vara påtagligt, att belysningen inom Bodens fästningsområde icke kan under krigstid vara beroende av den nuvarande, utom nämnda område belägna kraftstationen, och måste, då fråga är att träffa tillfredsställande anordningar i detta avseende, ett enskilt bolags intressen vika. Emellertid finner Riksdagen den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna utvägen att inom fästningsområdet uppföra en belysningscentral, med vilken samtliga etablissemangen genom långa ledningar skulle stå i förbindelse och som även skulle uthyra elektrisk ström, icke vara ur alla synpunkter tilltalande. Skulle nämligen stationen bliva beskjuden och förstörd, komme alla av densamma beroende byggnader att sakna belysning. Det kan ifrågasättas, huruvida det icke vore en lämpligare utväg att åstadkomma belysning i de olika etablissemangen vart och ett för sig genom särskilda anordningar såsom redan skett, förutom å fortén, uti artilleriets tygverkstäder samt intendenturförråden. Den i tygverkstäderna gjorda belysnings- och kraftanläggningen, bestående av en avancemotor med elektrisk generator, lär hava betingat ett pris av omkring 17,000 kronor. Den vid intendenturförråden befintliga kraftanläggningen, som består av en dieselmotor med tillhörande elektriska maskiner, användes jämväl under fredstid för dithörande byggnaders förseende med elektriskt ljus och kraft.

Med hänsyn till det sålunda anförda och då Riksdagen jämväl funnit kostnaderna för den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna kraftstationen

alltför höga, hyser Riksdagen betänkligheter att för närvarande bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag. I en till statsutskottet ställd skrivelse (bil. b vid statsutskottets utlåtande nr 4) har Bodens elektriska aktiebolag förklarat sig villigt nedsätta sitt förut betingade pris å elektrisk belysning, och synes det Riksdagen som om i avvaktan på vidare utredning i frågan förbindelsen med bolaget kunde fortfara och dess anbud tills vidare antagas.

På grund av vad sålunda anförts har Riksdagen beslutat att icke för närvarande bifalla Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag.

Uppförande av intendenturförråd för vissa truppförband.

40:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 43 av denna huvudtitel föreslagit, har Riksdagen för uppförande av intendenturförråd för vissa truppförband m. m. beviljat ett anslag av 406,000 kronor samt därav å extra stat för år 1914 anvisat 156,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att av omhänderhavande medel under år 1913 förskjuta högst 100,000 kronor för att sedermera ersättas av det anvisade beloppet.

Uppförande av förrådsbyggnader för vinterfordon vid vissa truppförband.

41:o) Då Riksdagen icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 44 av denna huvudtitel föreslagit, har Riksdagen till uppförande av förrådsbyggnader för vinterfordon vid vissa truppförband beviljat ett anslag av 237,000 kronor och härav å extra stat för år 1914 anvisat 75,000 kronor.

Uppförande av förrådsbyggnader för skidutrustning m. m.

42:o) I punkt 45 av fjärde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till uppförande av förrådsbyggnader för skidutrustning m. m. å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 75,000 kronor.

Riksdagen har till uppförande av förrådsbyggnader för skidutrustning m. m. å extra stat för år 1914 anvisat ett anslag av 75,000 kronor.

Ordnande av landstormsförråd.

43:o) I en den 18 april 1913 till Riksdagen avlåten proposition (nr 278) har Eders Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att till ordnande av landstormsförråd å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 98,000 kronor.

Riksdagen, som är övertygad om behövligheten av ordnandet av landstormsförråd på sätt Eders Kungl. Maj:t föreslagit, får härmed anmäla, att Riksdagen till ordnande av landstormsförråd å extra stat för år 1914 anvisat ett anslag av 98,000 kronor.

Fullbordande av fästningsarbetena i Boden.

44:o) Då Riksdagen icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 46 av denna huvudtitel föreslagit, har Riksdagen utav det till fullbordande av befästningsarbetena vid Boden beviljade anslaget, 7,134,500 kronor, å extra stat för år 1914 anvisat 110,000 kronor.

Det frivilliga skytteväsendets befrämjande.

45:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkten 47 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen att till det frivilliga skytteväsendets befrämjande å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 975,000 kronor samt medgiva, att av detta anslag ett belopp av 432,000 kronor, motsvarande ammunitionsbidraget, ställes till förfogande av arméförvaltningens artilleridepartement för anskaffning av spetskuleammunition, mot det att departementet till skytteförbundens överstyrelse utlämnar 9 miljoner skarpladdade patroner m/94.

I tvänne inom Riksdagen väckta motioner har föreslagits, att Riksdagen utöver det anslag, som på grund av vad i statsverkspropositionen åskas komme att för år 1914 beviljas till det frivilliga skytteväsendets befrämjande, måtte å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 150,000 kronor att utgå såsom understöd för skjutbanors ordnande med rätt för Eders Kungl. Maj:t att år 1913 av tillgängliga medel för ändamålet förskjuta ett belopp av 100,000 kronor.

Till det frivilliga skytteväsendets befrämjande utgår för år 1913 ett extra anslag av 925,000 kronor. Av detta anslag är ett belopp av 420,000 kronor avsett att utgöra s. k. ammunitionsbidrag till skytteföreningarna efter en beräkning av 120,000 anslagsberättigade skyttar och 3 kronor 50 öre för varje dylik skytt. Enligt vad av statsrådsprotokollet framgår, hava skytteföreningarna för detta ammunitionsbidrag kunnat genom att anlita enskilda fabrikanter för inköp av ammunition ävensom genom att i stor omfattning begagna sig av omladdade patroner anskaffa ända till 70 patroner per skytt.

För år 1914 har överstyrelsen beräknat antalet anslagsberättigade skyttar till 140,000, under det att departementschefen i likhet med arméförvaltningen ansett sig kunna beräkna nämnda antal till 135,000.

I statsrådsprotokollet uttalar departementschefen, med anledning av ifrågasatt införande av spetskuleammunition för arméns gevär, angelägenheten av å ena sidan att snarast möjligt få tillräckligt mobiliseringsförråd av sådan ammunition och å andra sidan att på ett rationellt sätt utnyttja det nuvarande förrådet av ammunition m/94. Vid prövning av sistnämnda fråga har departementschefen ansett, att det frivilliga skytteväsendets konsumtionsförmåga borde tagas i anspråk, och därvid utgått från att hela det kontanta ammunitionsbidrag, som kunde tillkomma det frivilliga skytteväsendet, skulle lämnas till artilleridepartementets disposition, varvid departementet skulle till skytteväsendet överlämna patroner m/94, beräknade efter ett pris av 4,8 öre för varje patron; och har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att ammunitionsbidraget skulle valveras i 9 miljoner patroner.

Arméförvaltningen har däremot för sin del hemställt, att ett belopp av 240,000 kronor skulle från ifrågavarande anslag överföras till extra anslaget för mobiliseringsammunition för eldhandvapen såsom likvid för 5 miljoner patroner m/94 att fördelas bland skytteföreningarna i förhållande till antalet anslagsberättigade skyttar samt att ett efter 135,000 skyttar och 1 krona 45 öre för skytt förslagsvis beräknat belopp av 195,750 kronor skulle såsom ammunitionsbidrag utgå kontant. Tillhoppa skulle sålunda ammunitionsbidraget åt skytteföreningarna utgöra 435,750 kronor; och komme enligt arméförvaltningens beräkningar, därest jämväl det kontanta beloppet användes till att uttaga patroner från arméns förråd, det för varje skytt tillgängliga patronantalet att utgöra minst 67 utan återlämningskyldighet för hylsor m. m.

I fråga om ammunitionsbidragets storlek har departementschefen ansett det vara skäligt att jämväl företaga den ändringen, att beloppet numera skulle bestämmas utan hänsyn till antalet anslagsberättigade

skyttar ävensom funnit det lämpligt, att nämnda bidrag för år 1914 bestämmas till 432,000 kronor.

Beträffande Eders Kungl. Maj:ts av skytteförbundets överstyrelse utan erinran lämnade och av generalstabschefen och försvarsberedningarna förordade förslag, att låta ammunitionsbidraget i dess helhet valveras i patroner m/94, synes detta Riksdagen vara välbetänkt. De olägenheter, som detta befarats medföra för skytteföreningarna, synas vara överdrivna och kunna i varje fall ej få tillmätas avgörande betydelse med hänsyn till de fördelar, som genom ett bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle för staten vinnas vid en eventuell övergång till spetskuleammunition.

Till Riksdagens kännedom har kommit, att skytteförbundens överstyrelse i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t den 28 april 1913 uttalat, att de befarade olägenheterna av ammunitionsbidragets valvering i patroner m/94 skulle bortfalla, om priset å varje patron sänktes från av Eders Kungl. Maj:t föreslagna 4,8 öre till 4 öre utan skyldighet att återlämna hylsorna. Riksdagen anser sig med anledning härav böra tillstyrka en sådan prisnedsättning, så mycket mer som det framgår af Eders Kungl. Maj:ts utredning rörande ifrågasatt övergång till spetskuleammunition att, även med en sådan prissänkning och i följd därav möjliggjord ökad ammunitionsförbrukning genom skytteföreningarna, ett avsevärt parti patroner m/94 på grund av en sådan övergång komme att erhålla allenast skrotvärde. Det belopp, som enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag av nu ifrågavarande anslag skulle ställas till arméförvaltningens artilleridepartements förfogande utgör 432,000 kronor, och då Riksdagen ej ifrågasätter någon nedsättning i detta, skulle sagda belopps valverande i skarpa patroner m/94 efter ett pris av 4 öre för varje patron motsvara ett antal patroner av tio miljoner åttahundratusen, motsvarande omkring 80 skott per skytt.

I fråga om ammunitionsbidragets bestämmande utan hänsyn till antalet anslagsberättigade skyttar kan Riksdagen icke dela den av departementschefen uttalade åsikten. Det synes nämligen Riksdagen uppenbart, att endast i det fall, att ammunitionsbidraget eller antalet i stället för kontant ammunitionsbidrag utlämnade patroner håller jämna steg med antalet skyttar, en ökad utbredning av det frivilliga skytteväsendet kan vara att påräkna.

Det belopp, 432,000 kronor, som skulle ingå till arméförvaltningen såsom ersättning för in natura utlämnad ammunition, anser Riksdagen böra tillföras extra anslaget för mobiliseringsammunition för eldhandvapen.

Årsunderstödet till skytteföreningarna har Eders Kungl. Maj:t föreslagit att utgå efter samma grund som hittills, nämligen efter 2 kronor

för varje anslagsberättigad skytt. Då dessa skyttars antal beräknats till 135,000, komme det härför erforderliga beloppet att utgöra 270,000 kronor. Övriga i det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna anslaget till det frivilliga skytteväsendet ingående poster överensstämma med de nuvarande, utom däri, att för en riksskyttetävling under Baltiska utställningen i Malmö tillkommit ett belopp av 8,000 kronor. Emot dessa förslag har Riksdagen icke haft något att erinra.

Det i ovannämnda motioner väckta förslaget om anvisande av ett särskilt extra anslag att utgå såsom understöd för skjutbanors ordnande har Riksdagen ansett sig böra bifalla.

På grund av vad sålunda anförts, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen

dels i anledning av Eders Kungl. Maj:ts proposition till det frivilliga skytteväsendets befrämjande å extra stat för år 1914 anvisat ett anslag av 975,000 kronor samt medgivit att av detta anslag ett belopp av 432,000 kronor, motsvarande ammunitionsbidraget, ställes till förfogande av arméförvaltningens artilleridepartement för anskaffning av mobiliseringsammunition, mot det att departementet till skytteförbundens överstyrelse utlämnar tio millioner åtta hundratusen skarpladdade patroner m/94;

dels ock i anledning av ovannämnda motioner å extra stat för år 1914 anvisat ett anslag av 115,000 kronor att utgå såsom understöd för skjutbanors ordnande med rätt för Eders Kungl. Maj:t att år 1913 av tillgängliga medel för ändamålet förskjuta ett belopp av 75,000 kronor.

Garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden.

46:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare i punkt 48 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen *dels* att, med godkännande av de vid statsrådsprotokollet fogade förslag till stater för garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden, *öka* anslaget till garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden, nu 105,000 kronor, med 7,200 kronor till 112,200 kronor, *dels ock* att medgiva, att reservationer å anslaget må under åren 1914 och 1915 på i kungl. brevet den 10 juni 1910 angivet sätt användas till upphjälpande av underläkarnas vid garnisonssjukhuset i Stockholm löneförhållanden.

De av Eders Kungl. Maj:t föreslagna förändringarna i fråga om staterna för garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden avse

huvudsak följande. Den av 1911 års Riksdag beslutade löneregleringen för fältläkarkåren skulle från och med nästkommande år tillämpas beträffande de båda sjukhusläkarna vid garnisonssjukhuset i Stockholm. Vidare skulle all den i staterna för sjukhusen i Stockholm och å Karlsborg upptagna kvinnliga personalen, i likhet med den kvinnliga personalen vid garnisonssjukhuset i Boden, tillerkännas fri bostad med möbler, lyse och bränsle samt kost och tvätt. Vid garnisonssjukhuset i Boden skulle arvodesförhöjningar äga rum för de båda sköterskorna och kokerskan, varjämte vissa förändringar skulle vidtagas i staten för detta sjukhus på grund av anläggningen av en epidemipaviljong vid det samma.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t i fråga om detta anslag föreslagit, får härmed anmäla, att Riksdagen

dels med godkännande av de vid statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 14 januari 1913 fogade förslag till stater för garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden (bil. 73—75), ökat förevarande anslag, nu 105,000 kronor, med 7,200 kronor till 112,200 kronor;

dels ock medgivit, att reservationer å anslaget må under åren 1914 och 1915 på i kungl. brevet den 10 juni 1910 angivet sätt användas till upphjälpande av underläkarnas vid garnisonssjukhuset i Stockholm löneförhållanden.

Arméns sjuk- och veterinärvård samt hovbeslag m. m.

47:o) I punkt 49 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att öka anslaget till arméns sjuk- och veterinärvård samt hovbeslag m. m., nu 351,527 kronor, med, i jämnt tal, 10,640 kronor, till 362,167 kronor.

Då Riksdagen icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, har Riksdagen ökat anslaget till arméns sjuk- och veterinärvård samt hovbeslag m. m., nu 351,527 kronor, med 10,640 kronor till 362,167 kronor.

Befrämjande av det frivilliga sjukvårdsväsendet i krig.

48:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 50 av denna huvudtitel föreslagit, har Riksdagen, i likhet med

vad under föregående år ägt rum, till befrämjande av det frivilliga sjukvårdsväsendet i krig å extra stat för år 1914 anvisat ett anslag av 10,000 kronor.

Remontering m. m.

49:o) I punkt 52 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att öka anslaget till remontering m. m., nu 641,155 kronor, med 438,870 kronor till 1,080,025 kronor.

Den föreslagna betydliga ökningen av detta anslag beror i väsentlig mån därpå, att dess nuvarande belopp blivit bestämt med hänsyn till att å anslaget befintliga reservationer ansetts kunna till ett belopp av 350,125 kronor tagas i anspråk för utgifterna under år 1913.

Då Riksdagen icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om detta anslag, har Riksdagen *ökat* anslaget till remontering m. m., nu 641,155 kronor, med 438,870 kronor till 1,080,025 kronor.

Lega av hästar för artilleriets, ingenjörtruppernas och trängens exercis.

50:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 53 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen att öka anslaget till lega av hästar för artilleriets, ingenjörtruppernas och trängens exercis, nu 710,088 kronor, med 17,640 kronor till 727,728 kronor.

Emot Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om detta anslag har Riksdagen icke haft något att erinra.

Med framhållande av önskvärdheten av att grunderna för anslagets användning så bestämmas, att icke bristande överensstämmelse mellan det beräknade och det verkliga antalet hästlejningsdagar åstadkommer rubbningar beträffande andra anslag, som kunna röna påverkan av detta antal, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag, *ökat* anslaget till lega av hästar för artilleriets, ingenjörtruppernas och trängens exercis, nu 710,088 kronor, med 17,640 kronor till 727,728 kronor.

Ersättning för förskott.

51:o) Under punkt 54 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till täckande av vissa förskott å extra stat för år 1914 anvisa, i jämnt krontal, ett anslag av 132,594 kronor.

Riksdagen får härmed anmäla, att Riksdagen, till täckande av vissa förskott å extra stat för år 1914 anvisat ett anslag av 132,594 kronor.

Understöd åt föreningar och till skrifiers utgivande.

52:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till Riksdagens beslut i nästföljande punkt får Riksdagen anmäla, att Riksdagen i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppfört ett nytt ordinarie anslag å 18,000 kronor, benämnt »understöd åt föreningar och till skrifiers utgivande, reservationsanslag».

Extra utgifter.

53:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 56 av denna huvudtitel föreslagit Riksdagen att i riksstaten för år 1914 uppföra anslaget till extra utgifter med oförändrat belopp, 80,000 kronor, men att i riksstaten be-teckna det såsom reservationsanslag.

Från anslaget till extra utgifter skulle enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag utbrytas de utgifter, som avse dels flyttningshjälp och dels understöd åt föreningar och till skrifiers utgivande; och skulle för det förra ändamålet uppföras ett förslagsanslag å 12,000 kronor och för det senare ett reservationsanslag å 18,000 kronor. Häremot har Riksdagen icke haft något att erinra; och har Riksdagen i punkterna 30:o) och 52:o) i denna skrivelse godkänt dessa Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Då anslaget till extra utgifter är avsett att efter nämnda utbrytningar upptagas till oförändrat belopp, 80,000 kronor, innebär detta sålunda en icke obetydlig anslagsökning, men har Riksdagen även i denna del ansett sig böra bifalla vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit. Ej heller har Riksdagen något att erinra emot att anslaget till extra utgifter erhåller reservationsanslags natur.

På grund av vad sålunda anförts har Riksdagen beslutat att i riksstaten för år 1914 uppföra anslaget till extra utgifter med oförändrat belopp, 80,000 kronor, men att i riksstaten beteckna det såsom reservationsanslag.

Generalstabens översiktskarta över Sverige.

54:o) Uti punkt 57 av denna huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till en generalstabens översiktskarta över Sverige i skalan 1:400,000 å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 19,700 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att av omhänderhavande medel under år 1913 förskjuta 13,200 kronor för att sedermera ersättas av ifrågavarande anslag.

Riksdagen har till en generalstabens översiktskarta över Sverige i skalan 1:400,000 å extra stat för år 1914 anvisat ett anslag av 19,700 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att av omhänderhavande medel under år 1913 förskjuta 13,200 kronor för att sedermera ersättas av ifrågavarande anslag.

Övriga ordinarie anslag.

55:o) Beträffande de i nu gällande riksstat under fjärde huvudtiteln upptagna ordinarie anslag, som icke här ovan blivit särskilt omnämnda, har någon förändring icke ifrågasatts; och får Riksdagen anmäla, att samtliga de ordinarie anslag under fjärde huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, i riksstaten för år 1914 upptagits till oförändrade belopp.

Stockholm den 30 maj 1913.

Med undersätlig vördnad.

Tabell över anslagen under riksstatens fjärde huvudtitel.

Lantförvarsdepartementet.

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
A. Departementet.									
1	Departementschefen					17,000	—		
2	Departementet					61,450	—		
3	Till provisorisk lönerreglering för befattningshavare i departementet, <i>förslagsanslag</i>							8,070	—
4	Skrivmaterialier och expenser ved m. m. för departementet med dess kommandoexpedition, <i>förslagsanslag</i>					12,968	—		
5	Tryckningskostnader för departementet med dess kommandoexpedition, <i>förslagsanslag</i>					7,000	—		
	Säger för departementet					98,418	—	8,070	—
B. Arméförvaltningen.									
1	Arméförvaltningen					268,665	—		
2	Skrivmaterialier, expenser och bränsle m. m. för arméförvaltningen, <i>reservationsanslag</i> ..					30,900	—		
	Säger för arméförvaltningen					299,565	—		
C. Generalitet, staberna m. m.									
1	Generalitetsstaten					156,035	—		
	Generalstabens:								
2	Fast anställd personal	323,345	—						
3	Stabens övningar, expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	78,175	—			401,520	—		
4	Artilleristaben					16,200	—		
5	Kommendantsstaten					64,833	—		
	Säger för generalitetet, staberna m. m.					638,588	—		

	Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	o.	Kronor	ö.
D. Undervisningsverken.								
1					102,780			
2					46,250			
3					60,000			
4					27,000			
5					132,860			
6					130,000			
7					6,350			
	Säger för undervisningsverken				505,240			
E. Avlöning, rekrytering (truppförbanden), arvoden m. m.								
1					18,203,600			
2					68,289			
3					36,000			
4							2,000	
5							285	
6					9,922			
7					120,000			
8							150,000	
9					123,200			
10					204,225			
11					2,805,513			
12					700,000			

	Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
13	Intendenturkåren				684,559		—	
14	Ålderstillägg, förslagsanslag				93,600		—	
	Säger för avlöning, rekrytering (trupp- förbanden), arvoden m. m.				23,048,908		152,285	
F. Intendenturen m. m.								
1	Arméns mathållning förslagsanslag				7,166,612		—	
2	Furagering av arméns hästar, förslagsanslag				3,353,740		—	
3	Arméns munderingsutrustning, reservations- anslag				4,152,190		—	
4	Till anskaffning av nya uniformer för armén						400,000	
5	Arméns diverseintendenturbehov, reservations- anslag				716,661		—	
6	Arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten, reservationsanslag				1,809,623		—	
7	Till inköp av inventarier i nya kasernetab- lissemanng						106,039	
8	Till anskaffning av skidor m. m.						273,800	
9	Till anskaffning av pålsar						390,000	
	Säger för intendenturen m. m.				17,198,826		1,169,839	
G. Inkvarterings-, rese- och traktamentskostnader.								
1	Inkvarteringskostnader, förslagsanslag				1,088,307		—	
2	Inkvarteringsordnande i Stockholm, reser- vationsanslag				21,450		—	
3	Rese- och traktamentspenningar, förslags- anslag				195,000		—	
4	Flyttningshjälp, förslagsanslag				12,000		—	
	Säger för inkvarterings-, rese- och traktamentskostnader				1,316,757		—	

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
H. Artilleribehov.									
1	Arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel, <i>reservationsanslag</i>					2,708,850	—		
2	Till fortsatt anskaffning av nya eldhandvapen							500,000	—
3	Till anskaffning av ny fältartillerimateriel							380,000	—
	Säger för artilleribehov					2,708,850	—	880,000	—
I. Fortifikationsbehov.									
1	Arméns byggnader, mötesfält och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens övningar och materiel, <i>reservationsanslag</i> ..					1,299,740	—		
2	Till uppförande av kasernetablissemang för femton infanteriregementen							1,000,000	—
3	Till anskaffande av ingenjörmateriel m. m. för Bodens ingenjörkår							50,000	—
4	Till anskaffning av vinterutrustning för ingenjörtrupperna							50,000	—
5	Till komplettering av fältingenjör- och krigsbromaterielen vid Svea och Göta ingenjörkårer							70,000	—
6	Till anordnande av mässlokaler vid vissa truppförband							39,500	—
7	Till uppförande av intendenturförråd för vissa truppförband m. m.							156,000	—
8	Till uppförande av förrådsbyggnader för vinterfordon vid vissa truppförband							75,000	—
9	Till uppförande av förrådsbyggnader för skidutrustning m. m.							75,000	—
10	Till ordnande av landstormsförråd							98,000	—
11	Till fullbordande av befästningsarbetena vid Boden							110,000	—
	Säger för fortifikationsbehov					1,299,740	—	1,723,500	—

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
J. Övningar.									
1	Arméns falt- och fälttjänstövningar, <i>reservationsanslag</i>					500,000	—		
2	Till det frivilliga skytteväsendets befrämjande							975,000	—
3	Understöd för skjutbanors ordnande							115,000	—
	Säger för övningar					500,000	—	1,090,000	—
K. Sjukvård.									
1	Garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden, <i>reservationsanslag</i>					112,200	—		
2	Arméns sjuk- och veterinärvård samt hofbeslag m. m., <i>reservationsanslag</i>					362,167	—		
3	Till befrämjande av det frivilliga sjukvårdsväsendet i krig							10,000	—
	Säger för sjukvård					474,367	—	10,000	—
L. Stipendier.									
1	Resestipendier åt artilleri- och ingenjör-officerare, <i>reservationsanslag</i>					7,000	—		
2	Resestipendier åt officerare och intendentur-tjänstemän, <i>reservationsanslag</i>					15,000	—		
3	Stipendier för fältläkarkåren och veterinärstaten					29,100	—		
4	Resestipendier åt militärläkare, <i>reservationsanslag</i>					2,000	—		
	Säger för stipendier					53,100	—		
M. Remontering och hästlega.									
1	Remontering m. m., <i>reservationsanslag</i>					1,080,025	—		
2	Lega av hästar för artilleriets, ingenjörtruppernas och trängens exercis, <i>reservationsanslag</i>					727,728	—		
	Säger för remontering och hästlega					1,807,753	—		

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
N. Diverse.									
1	Till täckande av vissa utav arméförvaltningen och statskontoret utgivna förskott...							132,594	—
2	Understöd åt föreningar och till skrifter utgivande, <i>reservationsanslag</i>					18,000	—		
3	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>					80,000	—		
4	Till en generalstabens översiktskarta över Sverige							19,700	—
	Säger för diverse					98,000	—	152,294	—
	Summa					50,048,112	—	5,185,988	—

Bilaga.

Stat

för Generalstabens fast anställda personal.

	Kronor.	Kronor.	Summa kronor.
A. Militärstaten.			
Chefen för staben uppbär lön på generalitetsstaten.			
Överadjutanter.			
1 överste, lön	6,000	—	
dagavlönning å 6 kronor i 365 dagar	2,190	—	
lönetillägg för 2 tjänstehästar å 400 kronor	800	—	
furageersättning å 1 krona om dagen för varje häst.	730	—	
		9,720	—
1 d:o	—	—	9,720
1 överstelöjtnant, lön	4,500	—	
dagavlönning å 5 kronor i 365 dagar	1,825	—	
lönetillägg för 2 tjänstehästar å 400 kronor	800	—	
furageersättning å 1 krona om dagen för varje häst.	730	—	
		7,855	—
2 d:o	—	—	15,710
1 major, lön	4,000	—	
dagavlönning å 5 kronor i 365 dagar	1,825	—	
lönetillägg för 2 tjänstehästar å 400 kronor	800	—	
furageersättning å 1 krona om dagen för varje häst.	730	—	
		7,355	—
11 d:o	—	—	80,905
Stabsadjutanter.			
1 kapten av 1. klassen, lön	3,400	—	
dagavlönning å 4 kronor i 365 dagar	1,460	—	
lönetillägg för 2 tjänstehästar å 400 kronor	800	—	
furageersättning å 1 krona om dagen för varje häst.	730	—	
		6,390	—
19 d:o	—	—	121,410
1 löjtnant av 1. klassen, lön	1,500	—	
dagavlönning å 3 kronor i 365 dagar	1,095	—	
lönetillägg för 2 tjänstehästar å 400 kronor	800	—	
furageersättning å 1 krona om dagen för varje häst	730	—	
		4,125	—
9 d:o	—	—	37,125
Transport	—	—	300,315
			300,315

	Kronor.	Kronor.	Summa kronor.
Transport	—	—	300,315
B. Civilstaten.			
1 professor, lön	5,900		
tjänstgöringspenningar	1,200	7,100	
Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.			
1 krigsarkivarie, lön	3,600		
tjänstgöringspenningar	1,800		
ortstillägg	400	5,800	
Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.			
1 bibliotekarie, arvode	—	1,500	
1 aktuarie, d:o	—	1,500	
1 d:o	—	1,500	
1 förste vaktmästare, lön	900		
tjänstgöringspenningar	450		
ortstillägg	150	1,500	
Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.			
1 vaktmästare, lön	700		
tjänstgöringspenningar	350		
ortstillägg	150	1,200	
Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.			
2 d:o	—	2,400	
Till vikariatsersättning under semester för civila be- ställningsinnehavare med lön på stat	—	530	23,030
Summa kronor	—	—	323,345

- Anm. 1.** Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå, varjämte å lönen avdrages 100 kronor årligen.
- Anm. 2.** Denna lönestat gäller under förutsättning, att föreskrift finnes därom, att samtliga ordinarie civila tjänstinnehavare med lön på stat vid generalstaben skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter prövning medgivnas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar varje söckendag.
- Anm. 3.** Civil beställningsinnehavare med lön på stat må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålets behöriga gång, åtnjuta semester: professorn och krigsarkivarierna under vardera sex veckor samt en var av vaktmästarna under 15 dagar.
- Anm. 4.** Tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningsinnehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola de utgå till den, som uppehållit befattningen.
- Anm. 5.** Vid beräkning av tidpunkten för inträdande av avlöningsförhöjning genom ålders-tillägg må icke föras befattningshavare till last den tid, han åtnjutit semester.
- Anm. 6.** Vid sjukdomsfall för förste vaktmästaren, eller när det erfordras för beredande å honom av semester, skall annan vaktmästare vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta vid sjukdomsfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänstgöringspenningar, och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp.